

พระราชบัญญัติ

โรงรับจำนำ

พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๑๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรงรับจำนำ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พุทธศักราช ๒๔๘๐ และพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงรับจำนำ”^๒ หมายความว่า สถานที่รับจำนำซึ่งประกอบการรับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท และหมายความรวมถึงการรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระ แต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะได้ไถ่คืนในภายหลังด้วย

“ผู้รับจำนำ” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

“ทรัพย์สินจำนำ” หมายความว่า สิ่งของที่รับจำนำ

“เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต” หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙/ตอนที่ ๑๑๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๔/๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๕

^๒ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “โรงรับจำนำ” แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมอัยการ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ* เป็นกรรมการ และหัวหน้ากองทะเบียนกรมตำรวจ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๖ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดท้องที่ที่จะอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำ
- (๒) กำหนดจำนวนโรงรับจำนำในท้องที่ที่เห็นสมควร
- (๓) พิจารณาคำขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำหรือคำขอย้ายสถานที่ตั้งโรงรับจำนำ
- (๔) ดำเนินการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดตาม (๑) และ (๒) ให้ประกาศ ณ ศาลากลางจังหวัดท้องที่

มาตรา ๗ การประชุมคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมคราวใดประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งโรงรับจำนำ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำและการอนุญาตให้ตั้งโรงรับจำนำให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในท้องที่ใดมีการกำหนดจำนวนโรงรับจำนำ การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้กระทำโดยการว่าประมุขตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคสามไม่ใช้บังคับแก่การขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำของเทศบาลหรือของทางราชการ

มาตรา ๕ ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี

(๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๖) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ

(๗) ไม่มีพฤติการณ์อันจะก่อความทำลายการเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ

ในกรณีผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๑๐ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำได้พิจารณาเห็นสมควรให้ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำผู้ใดตั้งโรงรับจำนำจะโดยการว่าประมูลหรือไม่ก็ตาม ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตออกใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้แก่ผู้นั้น

ในกรณีคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำตั้งโรงรับจำนำ ผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีโดยยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่อนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุดท้าย

มาตรา ๑๑ ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำให้ใช้ได้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๒ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีป้ายคำว่า “โรงรับจำนำ” ตามลักษณะที่เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตกำหนด แสดงไว้ในที่เปิดเผยหน้าโรงรับจำนำ

ในกรณีเทศบาลหรือทางราชการตั้งโรงรับจำนำ เทศบาลหรือทางราชการอาจใช้คำอื่นแทนคำว่า “โรงรับจำนำ” ก็ได้ แต่ต้องเป็นคำที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำให้ใช้ได้

มาตรา ๑๓ ผู้รับจำนำต้องจัดให้มีที่เก็บทรัพย์สินจำนำอันมีค่าไว้โดยปลอดภัยในโรงรับจำนำตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำกำหนด

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้รับจําหน่ายย้ายสถานที่ตั้งโรงรับจําหน่ายเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมโรงรับจําหน่าย การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในกรณีผู้รับจําหน่ายเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการหรือผู้จัดการผู้รับจําหน่ายต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง

มาตรา ๑๖ ผู้รับจําหน่ายต้องจัดให้มีป้ายอัตราดอกเบี้ยเป็นภาษาไทยตามลักษณะที่เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตกำหนด แสดงไว้ในที่เปิดเผยภายในโรงรับจําหน่าย

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้รับจําหน่ายเรียกหรือรับดอกเบี้ยเกินอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) เงินต้นไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๒ ต่อเดือน

(๒) เงินต้นส่วนที่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑.๒๕ ต่อเดือน

การคิดดอกเบี้ยสำหรับกรณีที่ไมครบเดือน ถ้าไม่เกินสิบห้าวันให้คิดเป็นครึ่งเดือน ถ้าเกินสิบห้าวัน ให้คิดเป็นหนึ่งเดือน เศษของหนึ่งสตางค์ให้ปัดทิ้ง

ในกรณีผู้รับจําหน่ายได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเนื่องจากการรับจําหน่ายนอกจากดอกเบี้ย ให้ถือว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นเป็นดอกเบี้ยด้วย

มาตรา ๑๘ ห้ามมิให้ผู้รับจําหน่ายกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) รับจําหน่ายหรือให้กู้ทรัพย์สินจําหน่ายในระหว่างเวลาตั้งแต่ ๑๘ นาฬิกา ถึง ๘ นาฬิกา

(๒) รับจําหน่ายสิ่งของจากภิกษุสามเณรหรือเด็กอายุต่ำกว่าสิบห้าปี

(๓) รับจําหน่ายสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการหรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งตาม

มาตรา ๒๑

(๔) นำทรัพย์สินจําหน่ายออกนอกโรงรับจําหน่าย เว้นแต่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือเพื่อให้พ้นภัยอันตรายอันร้ายแรงที่ผู้รับจําหน่ายจะป้องกันด้วยวิธีอื่นไม่ได้

(๕) ประกอบธุรกิจซึ่งไม่เกี่ยวกับการรับจําหน่ายหรือการขายทรัพย์สินจําหน่ายที่หลุดเป็นสิทธิแล้ว ในบริเวณโรงรับจําหน่าย

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เลขที่ 21 อาคารทีเอสที ทาวเวอร์ ชั้น G, 15, 17-20, 23 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0-2278-8800 โทรสาร 0-2273-8850 Website: <http://www.sme.go.th>

มาตรา ๑๘ ทวิ^๓ ในการรับจํานำ ให้ผู้รับจํานำจัดแจ้งรายการเกี่ยวกับบัตรประชาชนของผู้จํานำไว้ให้ชัดเจนในต้นขั้วของตัวรับจํานำด้วย

ในกรณีที่ผู้จํานำไม่ต้องมีบัตรประชาชนตามกฎหมาย ให้จัดแจ้งรายการเกี่ยวกับเอกสารแสดงชื่อที่อยู่ของผู้จํานำแทนบัตรประชาชน

มาตรา ๑๙ ในกรณีมีเหตุควรสงสัยว่าสิ่งของที่มีผู้นำมาจํานำเป็นสิ่งของที่มีผู้ได้มาโดยการกระทำความผิด ให้ผู้รับจํานำแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที

มาตรา ๒๐ เมื่อมีการรับจํานำ ให้ผู้รับจํานำออกตัวรับจํานำให้แก่ผู้จํานำ และติดเลขหมายที่ทรัพย์สินจํานำให้ตรงกับเลขหมายตัวรับจํานำ

ตัวรับจํานำให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

การออกตัวรับจํานำให้ทำตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ เมื่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ออกประกาศกำหนดนิรूपพรรณของหาย ได้แจ้งเรื่องของหายต่อผู้รับจํานำ ผู้รับจํานำมีหน้าที่ตรวจทรัพย์สินจํานำหรือสิ่งของที่จะรับจํานำ ถ้าปรากฏว่ามีตำหนิรูปพรรณตรงหรือคล้ายกับตำหนิรูปพรรณของหาย ให้ผู้รับจํานำส่งมอบต่อเจ้าพนักงานผู้ซึ่งแจ้งเรื่องของหายนั้นโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการรับจํานำไว้แล้วให้ส่งสำเนาตัวรับจํานำไปด้วย

^๓ มาตรา ๑๘ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติโรงรับจํานำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๓

มาตรา ๒๒^๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ผู้รับจำนำต้องให้ไถ่ทรัพย์สินจำนำเมื่อมีผู้จำนำนำตัวรับจำนำมาขอไถ่ ให้ผู้รับจำนำจดแจ้งรายการตามมาตรา ๑๘ ทวิ และเมื่อให้ไถ่แล้ว ให้นำตัวรับจำนำติดไว้ที่ต้นขั้วตัวรับจำนำและบันทึกวันเดือนปีที่ไถ่ไว้ในต้นขั้วตัวรับจำนำนั้น และจัดให้ผู้ไถ่ทรัพย์สินคืนลงลายมือชื่อในต้นขั้วตัวรับจำนำด้วย

มาตรา ๒๓ ผู้รับจำนำต้องไม่ยอมให้ไถ่ทรัพย์สินจำนำเมื่อมีกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับจำนำได้รับแจ้งจากพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจว่า ทรัพย์สินจำนำหรือตัวรับจำนำเป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด หรือ

(๒) ผู้รับจำนำมีเหตุควรสงสัยว่าทรัพย์สินจำนำหรือตัวรับจำนำเป็นของได้มาโดยการกระทำความผิด

เมื่อผู้รับจำนำไม่ยอมให้ไถ่ทรัพย์สินจำนำ ผู้รับจำนำต้องแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ทันที และต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๔^๕ ผู้รับจำนำต้องคืนทรัพย์สินจำนำให้แก่เจ้าของโดยจะเรียกให้เจ้าของชำระหนี้ที่เกิดจากการรับจำนำทรัพย์สินนั้นมิได้ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ได้รับจำนำสิ่งของที่เห็นได้ว่าเป็นของที่ใช้ในราชการ

(๒) ได้รับจำนำทรัพย์สินหรือสิ่งของที่ได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๑

(๓) ได้รับจำนำทรัพย์สินไว้โดยรู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าทรัพย์สินจำนำนั้นได้มาโดยการกระทำความผิด

(๔) ได้รับจำนำทรัพย์สินไว้โดยมิได้จดแจ้งรายการตามมาตรา ๑๘ ทวิ

ความในวรรคหนึ่งไม่ตัดสิทธิของผู้รับจำนำที่จะเรียกชำระหนี้ที่เกิดจากการรับจำนำเอาจากผู้จำนำ

มาตรา ๒๕^๖ ให้ผู้รับจำนำทำบัญชีทรัพย์สินจำนำที่ผู้จำนำขาดส่งดอกเบี้ยเป็นเวลากว่าสี่เดือนยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต และปิดประกาศบัญชีนั้นไว้ ณ ที่เปิดเผย ที่โรงรับจำนำนั้นตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๔ มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๓

^๕ มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๓

^๖ มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

เมื่อผู้รับจํานำได้ปฏิบัติการถูกต้องครบถ้วนตามความในวรรคก่อนแล้ว ให้บรรดาทรัพย์จํานำที่ปรากฏตามบัญชีที่ผู้รับจํานำทำขึ้นและประกาศไว้ ซึ่งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมิได้สั่งอายัดไว้ หรือผู้รับจํานำมิได้ขอไถ่ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันประกาศ หลุดเป็นสิทธิแก่ผู้รับจํานำ

มาตรา ๒๖ เมื่อทรัพย์จํานำหลุดเป็นสิทธิแล้ว ให้ผู้รับจํานำบันทึกวันเดือนปีที่หลุดเป็นสิทธิไว้ในต้นขั้วตัวรับจํานำ และถ้าผู้รับจํานำได้จําหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์จํานำที่หลุดเป็นสิทธิแล้ว ก็ให้บันทึกวันเดือนปีที่ได้จําหน่ายหรือเปลี่ยนแปลงสภาพทรัพย์จํานำนั้นไว้ในต้นขั้วตัวรับจํานำด้วย

มาตรา ๒๗ ให้ผู้รับจํานำทำบัญชีงบเดือนยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ภายในระยะเวลาไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนปฏิทิน

มาตรา ๒๘ เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจํานำซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีอำนาจเข้าไปในโรงรับจํานำเพื่อตรวจทรัพย์จํานำและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับจํานำ และผู้รับจํานำต้องให้ความสะดวกตามสมควร

เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจํานำ ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อผู้ที่เกี่ยวข้องร้องขอ

มาตรา ๒๙ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำมีกำหนดไม่เกินสามเดือน หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำเมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับจํานำหรือกรรมการ ผู้จัดการหรือพนักงานของผู้รับจํานำฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือ

(๒) ผู้รับจํานำหรือกรรมการหรือผู้จัดการของผู้รับจํานำซึ่งเป็นนิติบุคคลขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕

ในกรณีสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำหรือเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำเมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจํานำเห็นสมควร จะมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเข้าควบคุมโรงรับจํานำที่ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจํานำนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๓๐ ผู้รับจ่านามีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจ่านาหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจ่านาที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจ่านาได้ตั้งตามมาตรา ๒๕ ต่อรัฐมนตรีได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๑ ผู้รับจ่านาจะรับจ่านาในระหว่างเวลาพักใช้ใบอนุญาตตั้งโรงรับจ่านาหรือภายหลังเวลาที่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจ่านาไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จ่านาและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจ่านาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจ่านาที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๒ ผู้รับจ่านาผู้ใดประสงค์จะเลิกกิจการรับจ่านาก็ให้กระทำได้ แต่จะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตทราบก่อนเลิกกิจการโรงรับจ่านาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ผู้ซึ่งเลิกกิจการรับจ่านาจะรับจ่านาภายหลังที่เลิกกิจการรับจ่านาแล้วไม่ได้ แต่ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จ่านาและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจ่านาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจ่านาที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๓ ผู้รับจ่านาผู้ใดต้องเลิกกิจการรับจ่านาเพราะใบอนุญาตตั้งโรงรับจ่านาสิ้นอายุและไม่ได้รับใบอนุญาตให้ตั้งโรงรับจ่านาใหม่ ผู้นั้นยังคงมีหน้าที่ต่อผู้จ่านาและต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าผู้นั้นยังเป็นผู้รับจ่านาตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับการรับจ่านาที่ได้กระทำไว้ก่อนแล้ว

มาตรา ๓๔ ในกรณีตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงรับจ่านาเห็นสมควรจะมีคำสั่งให้ควบคุมโรงรับจ่านานั้น ๆ ก็ได้

มาตรา ๓๕ ในกรณีผู้รับจ่านาตาย ทายาทของผู้รับจ่านาที่ตายอาจยื่นคำขอเข้าเป็นผู้รับจ่านาแทนผู้รับจ่านาที่ตาย ถ้าคณะกรรมการควบคุมโรงรับจ่านาเห็นว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้สมควรและมีคุณสมบัติตามมาตรา ๕ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจ่านาจะออกหนังสืออนุญาตให้ทายาทผู้นั้นเป็นผู้รับจ่านาแทนผู้รับจ่านาที่ตายก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้รับจ่านาตามใบอนุญาตตั้งโรงรับจ่านาที่ได้ออกให้แก่ผู้ตายนั้น

มาตรา ๓๖ ในกรณีไม่มีผู้ขอเป็นผู้รับจำนำแทนผู้รับจำนำที่ตายจนล่วงเลยกำหนดสามสิบ วันนับแต่วันที่ผู้รับจำนำตาย หรือมีผู้ขอเป็นผู้รับจำนำแทน แต่ไม่ได้รับอนุญาตหรือมีทายาทอื่น คัดค้านและไม่อาจตกลงกันได้ ให้เลิกกิจการโรงรับจำนำ และให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเข้า ควบคุมโรงรับจำนำ

มาตรา ๓๗ เมื่อได้มีคำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำให้ควบคุมโรงรับจำนำใด ให้ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับจำนำแห่งโรงรับจำนำนั้นทราบและเข้า ควบคุมโรงรับจำนำนั้นทันที การควบคุมจะกระทำโดยเข้าดำเนินกิจการโรงรับจำนำนั้นเสียเองแทน ผู้รับจำนำ หรือจะเข้าตรวจตราดูแลให้ผู้รับจำนำดำเนินกิจการโรงรับจำนำให้ถูกต้องเรียบร้อยก็ได้

การควบคุมโรงรับจำนำจะกระทำโดยกำหนดระยะเวลาควบคุมหรือไม่ก็ได้ และเมื่อได้เข้า ควบคุมแล้ว จะเลิกการควบคุมเมื่อใดก็ได้ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำจะ เห็นสมควร

เมื่อได้มีคำสั่งคณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำให้เลิกควบคุมโรงรับจำนำ ให้เจ้าพนักงาน ผู้ออกใบอนุญาตแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับจำนำทราบและเลิกการควบคุมตามคำสั่งนั้น

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการควบคุมโรงรับจำนำ และเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้รับจำนำหรือกรรมการ ผู้จัดการ และพนักงานของ ผู้รับจำนำซึ่งเป็นนิติบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือแสดงสมุดบัญชีเอกสาร และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการ โรงรับจำนำ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สอง พันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๐ ผู้รับจำนำผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงสอง หมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๔๑ ผู้รับจำนำผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติว่า การกระทำใดของผู้รับจํานำเป็นความผิด ถ้ํากรรมการ ผู้จัดการ หรือพนักงานของผู้รับจํานำเป็นผู้กระทำหรือร่วมกระทำด้วยผู้นั้นต้องระวาง โทษเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้สำหรับผู้รับจํานำ

มาตรา ๔๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต เจ้าพนักงานตรวจโรงรับจํานำ และออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ศ.ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี	ฉบับละ ๒๐,๐๐๐	บาท
(๒) ใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐	บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๕๐	บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติโรงรับ
จำนำ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ออกใช้เป็นเวลาานมาแล้ว การกำหนดจำนวนเงินกู้ อัตราดอกเบี้ย
การอนุญาต คุณสมบัติของผู้รับอนุญาต และบทกำหนดโทษยังไม่เหมาะสมแก่กาลสมัยในขณะนี้จึง
สมควรปรับปรุงแก้ไขให้เป็นการเหมาะสม

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓^๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติโรงรับ
จำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีบทบัญญัติที่ไม่รัดกุม ทำให้โรงรับจำนำมีช่องทางหาประโยชน์โดยไม่ชอบ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อบกพร่องของบทบัญญัติที่ไม่บังคับให้โรงรับจำนำลงรายการหลักฐานเกี่ยวกับ
ตัวผู้มาจำนำประกอบกับบทบัญญัติที่คุ้มครองโรงรับจำนำให้มีสิทธิเรียกค่าไถ่คืนทรัพย์สินจำนำจาก
เจ้าของทรัพย์สินที่แท้จริงได้ในเมื่อต่อมาปรากฏว่าเป็นทรัพย์สินที่ผู้จำนำได้มาโดยการกระทำความผิด

กรณีปรากฏบ่อยครั้งว่า โรงรับจำนำได้ร่วมมือกับผู้จำนำที่ได้ทรัพย์สินมาโดยทุจริตโดยรับ
จำนำทรัพย์สินนั้นไว้โดยไม่ลงรายการหลักฐานเกี่ยวกับตัวผู้มาจำนำให้ตรงตามความเป็นจริงและให้มี
รายละเอียดพอสมควร และนอกจากนั้นในบางครั้งก็ปรากฏว่าโรงรับจำนำลงจำนวนเงินรับจำนำใน
ตัวรับจำนำไว้สูงเกินกว่าความจริงด้วยเจตนาที่จะแสวงหาผลกำไรโดยไม่สุจริต เช่น ได้รับดอกเบี้ย
จากจำนวนเงินต้นที่สูงกว่าความจริง หรือเพื่อให้ทรัพย์สินที่จำนำนั้นหลุดเป็นสิทธิของตน นอกจากนั้น
เมื่อมีเจ้าของที่แท้จริงมาขอไถ่ทรัพย์สินจำนำคืน โรงรับจำนำก็จะเรียกร้องค่าไถ่ทรัพย์สินนั้นได้ตามราคา
ที่ปรากฏในตัวรับจำนำ โดยที่เจ้าของที่แท้จริงไม่มีหนทางที่จะติดตามเรียกร้องเอาจากผู้ที่ได้ทรัพย์สิน
จำนำนั้นมาโดยทุจริตได้

ต่างประเทศเป็นจำนวนมากได้ออกใบอนุญาตการค้าเงินกิจการโรงรับจำนำให้แต่เฉพาะ
องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเท่านั้น แต่เนื่องจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นของเรายังไม่พร้อมที่จะ
ดำเนินการเช่นนี้ จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้รัดกุมยิ่งขึ้น ไปพลาง
ก่อน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

^๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๖/ตอนที่ ๒๐๒/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑/๓๐ พุทธศักราช ๒๕๖๓

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เลขที่ 21 อาคารทีเอสที ทาวเวอร์ ชั้น G, 15, 17-20, 23 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0-2278-8800 โทรสาร 0-2273-8850 Website: <http://www.sme.go.th>

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖^๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยภาวะในทางเศรษฐกิจและการเงินในปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอันมาก ทำให้การครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนต้องตกอยู่ในภาวะเร้นแค้นและขาดแคลนโดยทั่ว ๆ ไป โรงรับจำนำเป็นสถาบันการเงินที่ได้ช่วยอนุเคราะห์แก่ความเป็นอยู่ของประชาชนผู้เดือดร้อนต่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากปัญหาการครองชีพและความจำเป็นนานาประการอันอาจเกิดขึ้นได้ในหลาย ๆ กรณี ทำให้ผู้จำนำปลั่งเปลือยหรืออดขัดเพราะความจำเป็น เป็นเหตุให้ขาดส่งดอกเบี้ยได้โดยง่าย และอาจล่วงเลยพ้นกำหนดตามที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติและสิ่งของต้องหลุกเป็นสิทธิแก่โรงรับจำนำ ทำให้ต้องสูญเสียสิ่งของเป็นการเพิ่มความเดือดร้อนแก่ผู้มีฐานะลำบากยากจนยิ่งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวควร ได้ให้โอกาสและเวลาแก่เจ้าของทรัพย์สินให้มากขึ้นกว่าเดิม และทั้งเพื่อให้โรงรับจำนำได้มีส่วนช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชาชนร่วมกับรัฐบาลให้บังเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของการตั้งโรงรับจำนำ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๔^๕

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบทนิยามของคำว่า “โรงรับจำนำ” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดวงเงินให้โรงรับจำนำรับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทและรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะได้ไถ่คืนในภายหลังด้วย ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าวไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและค่าครองชีพของประชาชนในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีความจำเป็นหรือได้รับความเดือดร้อนทางการเงินให้ได้รับเงินจากการจำนำหรือขายสิ่งของดังกล่าวเพิ่มขึ้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “โรงรับจำนำ” ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ เสียใหม่โดยเพิ่มจำนวนเงินให้โรงรับจำนำรับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนี้เงินกู้เป็นไม่เกินหนึ่งแสนบาท และรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นไม่เกินหนึ่งแสนบาท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

^๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๐/ตอนที่ ๔๔/ฉบับพิเศษ หน้า ๑/๒๔ มีนาคม ๒๕๒๖

^๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘/ตอนที่ ๒๔๐/ฉบับพิเศษ หน้า ๒๓/๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๔

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้
เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕^๑

มาตรา ๕๕ ในพระราชบัญญัติโรรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้แก้ไขคำว่า “อธิบดีกรม
ประชาสงเคราะห์” เป็น “อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีการกิจใหม่ ซึ่งได้
มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ได้
บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ใน
ส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ
อำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ
และพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอน
ส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมาย
โอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตาม
กฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการ
เปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับ
การโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัด
โอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว
ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระราช
กฤษฎีกา นี้

รวบรวมโดย : ส่วนวิจัยเชิงนโยบาย SMEs 2

ฝ่ายยุทธศาสตร์ SMEs มหภาค

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

มกราคม 2552

^๑ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๔๕

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เลขที่ 21 อาคารทีเอสที ทาวเวอร์ ชั้น G, 15, 17-20, 23 ถ.วิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 0-2278-8800 โทรสาร 0-2273-8850 Website: <http://www.sme.go.th>